

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง ประจักษ์ชาดกไทย (๑)

ครูผู้สอน ครูพาริตะห์ เบญญากาจ

ครูรุ่งพิรุณ เชื้อนรอบ

ประจักษ์ชาดกไทย (๑)

กิจกรรม

ชมวิดีโอทัศน์

“ พ่อค้ากลางทะเลทราย ”

วีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

สื่อวีดิทัศน์ : นิทานชาดกเสริมสร้างคุณธรรม :

พากเพียรอุตสาหะ ตอน พ่อค้ากลางทะเลทราย

เผยแพร่โดย : SATAPORN BOOKS

วันที่เผยแพร่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=wzE8Mg0ycJw&t=175s>

คำถามชวนคิด

จากการชมวีดิทัศน์เรื่องนี้
นักเรียนได้ข้อคิดใดบ้าง

ศึกษาเรียนรู้

เรื่อง นิทานชาดก

กิจกรรม

เสริมความรู้ นิทานชาดก

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ - ๕ คน ตามความสมัครใจ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง นิทานชาดก
๓. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความรู้

ใบความรู้ เรื่อง นิทานชาดก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เพลินพาที่ซีประเด็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

นิทานชาดก

ความหมายและความสำคัญของชาดก

ชาดก เป็นวรรณกรรมที่แต่งขึ้นตามแนวคิดทางพุทธศาสนา เนื้อหากล่าวถึง **พระโพธิสัตว์** ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ก่อนที่จะมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะซึ่งเป็นพระชาติสุดท้ายที่พระองค์จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรื่องราวชาดกนี้ได้บันทึกไว้ใน**พระไตรปิฎก**ในหมวด**พระสุตตันตปิฎก**มีจำนวน ๕๔๗ เรื่อง โดยบันทึกไว้เพียงคาถาไว้สำหรับท่องจำเท่านั้น ภายหลังมีพระอรหันตภิกษุได้เขียนอธิบายคาถาไว้ทำให้ได้ทราบเรื่องราวอย่างแจ่มชัดขึ้น คนไทยนิยมเรียกชาดกทั้ง ๕๔๗ เรื่องว่า **พระเจ้าห้าร้อยชาติ** ซึ่งพระชาติสุดท้าย ๑๐ ชาติ นั้นถือเป็นพระชาติที่ยิ่งใหญ่ของพระพุทธเจ้าในการบำเพ็ญ**ศบารมี**หรือ**บารมี** ๑๐ ประการ ก่อนที่จะเป็นพระพุทธเจ้า มีพระชาติเรียงกันจากก่อนไปหลังดังนี้ดังนี้

๑. เตมียชาดก	๖. ภูริทัตชาดก
๒. มหาชนกชาดก	๗. จันทกุมารชาดก
๓. สุวรรณสามชาดก	๘. พรหมนารถชาดก
๔. เนมิราชชาดก	๙. วิรุบบันตชาดก
๕. มโหสถชาดก	๑๐. เวสสันดรชาดก

พระชาติดังกล่าวนี้เรียกกันว่า **ทศชาติ** หมายถึง ๑๐ ชาติสุดท้ายของพระพุทธองค์ โดยเฉพาะเรื่องเวสสันดรชาดกที่เป็นพระชาติสุดท้ายหรือ **มหาชาติ** นั้นกล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีของพระเวสสันดรในการให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่สำคัญในชีวิต จนต้องออกไปอยู่ป่าพร้อมกับพระชายามัทรี พระราชโอรสชาลี และพระธิดากันหา สุดท้ายก็ได้กลับครองเมือง เรื่องเวสสันดรนั้นมีความผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยอย่างมากทั้งด้านประเพณี ความเชื่อ แนวคิด ทำให้เกิดชาดกสำนวนใหม่ ๆ จากความรู้ของคนที่ท้องถิ่น และเกิดประเพณีเทศน์มหาชาติ

กิจกรรม

ใบความรู้

เรื่อง นิทานชาดก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรม

ใบความรู้

เรื่อง นิทานชาดก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ทศชาติ (ชาดก ๑๐ เรื่องสุดท้าย)

ลักษณะของชาดก

ลักษณะของชาดก จะมีการเริ่มต้นจากปัจจุบันวัตถุที่เป็นเหตุการณ์เล่าสาเหตุที่ทำให้พระเจ้าต้องสาธกชาดกขึ้นมาเล่า แล้วนำไปสู่อดีตวัตถุซึ่งเป็นเรื่องราวในอดีตที่พระองค์เป็นพระโพธิสัตว์ จากนั้นเป็นประชุมชาดกคือพระองค์จะกล่าวสรุปว่าตัวละครอะไรในอดีตกลับมาเกิดเป็นใครในสมัยพุทธกาลบ้าง

พระโพธิสัตว์ในชาดกมักเป็นตัวละครเอก เช่น เป็นกษัตริย์ คนธรรมดา พ่อค้า เทวดา พรหม พรหมณ์ พญานาค สัตว์ เป็นต้น จะมีลักษณะพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง บางเรื่องพระโพธิสัตว์กลับไม่ใช่ตัวละครเอก แต่จะเป็นผู้สังเกตการณ์เพื่อนำเรื่องราวที่ตัวละครพบเห็นมาเล่า

คำถามชวนคิด

นิทานชาดก หมายถึง

นิทานชาดก

คือ วรรณกรรมที่แต่งขึ้นตามแนวคิดทางพุทธศาสนา เนื้อหากล่าวถึง **พระโพธิสัตว์** ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ก่อนที่จะมาเกิดเป็น **เจ้าชายสิทธัตถะ** ซึ่งเป็นพระชาติสุดท้ายที่พระองค์จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นิทานชาดก

ซึ่งได้บันทึกไว้ใน**พระไตรปิฎก**ในหมวด
พระสุตตันตปิฎกมีจำนวน ๕๔๗ เรื่อง คนไทยนิยม
เรียกชาดกทั้ง ๕๔๗ เรื่องว่า **พระเจ้าห้าร้อยชาติ**

คำถามชวนคิด

ลักษณะของชาติกเป็นอย่างไร

ลักษณะของชาดก

มีการเริ่มต้นจากปัจจุบันที่เป็นเหตุการณ์เล่าสาเหตุที่ทำให้พระเจ้าต้องสารกชาดกขึ้นมาเล่า แล้วนำเสนอเป็นเรื่องราวในอดีตที่พระองค์เป็นพระโพธิสัตว์

ลักษณะของชาดก

พระโพธิสัตว์ในชาดกมักเป็นตัวละครเอก เช่น
เป็นกษัตริย์ คนธรรมดา พ่อค้า เทวดา พรหม พรหมณ์
พญานาค สัตว์ เป็นต้น

จะมีลักษณะพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง

คำถามชวนคิด

ทศชาติ หมายถึง

ทศชาติ

คือ ๑๐ ชาติสุดท้ายของพระพุทธองค์
โดยเฉพาะเรื่อง **เวสสันดรชาดก** ที่เป็นพระชาติ
สุดท้ายหรือ มหาชาติ

ทศชาติ

๑. เตมียชาติ

๒. มหาชนกชาติ

๓. สุวรรณสามชาติ

๔. เนมิราชชาติ

๕. มโหสถชาติ

๖. ฤทธิทัตชาติ

๗. จันทกุมารชาติ

๘. พรหมนารถชาติ

๙. วิฑูรบัณฑิตชาติ

๑๐. เวสสันดรชาติ

กิจกรรม

รอบรู้ ทศชาติ

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔ - ๕ คน ตามความสมัครใจ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่องทศชาติ จากป้ายความรู้
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอเรื่อง ทศชาติ

ป้ายความรู้

กลุ่มที่ ๑

๑. **เดมิยชาดก** (เด - มิ - ยะ - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นโอรสกษัตริย์ ทรงพระนามว่าเดมิย ทรงแกล้งเป็นใบ้และเป็นง่อยเพื่อจะไม่ต้องทรงขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์ จะได้ไม่ต้องทรงทำบาป เพราะกษัตริย์ในสมัยนั้นต้องทรงตัดสินคดีและทรงสั่งประหารนักโทษ ภายหลังได้ออกผนวช

๒. **มหาชนกชาดก** (มะ - หา - ชะ - นก - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นโอรสกษัตริย์ ทรงพระนามว่ามหาชนก พระบิดาทรงถูกปลงพระชนม์ พระมารดาพาหนีจากพระราชวัง เมื่อเติบโตขึ้น มหาชนกเลี้ยงชีพเป็นพ่อค้า ได้เดินทางไปค้าทางเรือ เรือเกิดอับปาง ต้องเพียรว่ายน้ำอยู่ในมหาสมุทรนานถึง ๗ วัน จึงมีนางเมขลา มาช่วยภายหลังมหาชนกได้เป็นกษัตริย์แห่งนครมิถิลา มหาชนกชาดกเป็นเรื่องในทศชาติที่คนไทยรู้จักดีที่สุดเรื่องหนึ่ง เพราะพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรได้ทรงนำมาทรงพระราชนิพนธ์เป็นอุทาหรณ์ให้คนไทยเห็นคุณค่าของการบำเพ็ญเพียร

กลุ่มที่ ๒

๓. **สุวรรณสามชาดก** (สุ - วัน - นะ - สาม - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกุมารน้อยชื่อสุวรรณสาม เป็นผู้กตัญญูต่อบิดามารดา คอยดูแลปรนนิบัติบิดามารดาซึ่งตาบอดสนิททั้ง ๒ คน แม้สุวรรณสามจะประสบเคราะห์บาดเจ็บจนสิ้นชีวิต ก็ยังมีใจห่วงใยบิดามารดา ยิ่งกว่าห่วงชีวิตของตน

๔. **เนมิราชชาดก** (เน - มิ - ราช - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกษัตริย์ทรงพระนามว่าเนมิราช พระเนมิราชโปรดให้ราษฎรตั้งม้าน้อยในสี่ล ครั้งหนึ่ง พระอินทร์เชิญเสด็จพระเนมิราช ให้ไปประพาสเทวโลก ระหว่างทรงพระเนมิราชได้ขอแวะชมนรกภูมิ

กิจกรรม

ป้ายความรู้

เรื่อง ทศชาติ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรม

ป้ายความรู้

เรื่อง ทศชาติ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กลุ่มที่ ๓

๕. มโหสถชาดก (มะ - โห - สด - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นบุรุษที่มีปัญญาชื่อว่ามโหสถ เป็นผู้ที่เกิดมาพร้อมแท่งยาวิเศษ ภายหลังได้เป็นราชบัณฑิตในราชสำนักของพระมหากษัตริย์แห่งมิลินทร มโหสถได้แสดงปัญญา เพื่อแก้ปัญหายุ่งยาก ให้แก่ตนและมิลินทร

๖. ภูริทัตตชาดก (พู - ริ - ทัต - ตก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพญานาคชื่อภูริทัต แม้จะถูกมนุษย์จับ ทรมานต่าง ๆ นานา ก็อดกลั้นความโกรธ ไม่ทำร้ายมนุษย์นั้น เพราะไม่ต้องการทำบาป

กลุ่มที่ ๔

๗. จันทกุมารชาดก (จัน - ทะ - กุ - มาน - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นโอรสกษัตริย์ทรงพระนาม ว่าจันทกุมาร พระบิดาของพระจันทกุมารทรงถูกปุโรหิตหลอก ให้ทรงนำพระมเหสี พระโอรสติดา กับราชสมบัติอื่นเผาในกองไฟเพื่อชายัญ แต่พระอินทร์มาช่วยไว้ได้ ภายหลังพระจันทกุมารได้ขึ้นเสวยราชย์ แทนพระบิดา

๘. พรหมนารถชาดก (พร - ม - นาด - ชา - ดก, พร - ม - มะ - นา - ระ - ทะ - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพรหมชื่อนารถ (นา - ระ - ทะ) ได้เทศนาโปรดพระราชาผู้ประพฤตินในทางชั่ว ให้กลับมามีธรรม

กลุ่มที่ ๕

๙. วิรุณบัณฑิตชาดก (วิ - ทุ - ระ - บัน - ดิต - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นบัณฑิตชื่อวิรุณ ได้ผจญไปกับยักษ์ และได้เดินทางไปยังที่อยู่ของเหล่านาคที่นาคนคร วิรุณบัณฑิตได้เทศนาธรรมสอนพญานาค และนาคเทวี

๑๐. เวสสันดรชาดก (เวต - สัน - ตอน - ชา - ดก) พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพระราชาผู้โปรด บำเพ็ญทาน ทรงพระนามว่าเวสสันดร พระเวสสันดรได้ทรงบริจาคทั้งทรัพย์สมบัติ พระมเหสี และพระราชาโอรส พระธิดาเพื่อเป็นทานแก่ผู้ยากไร้

กิจกรรมอภิปรายความรู้

รอบรู้ ทศชาติ

ทศชาติ

เตมียชาดก

ที่มา : <http://kwproduct1.lnwshop.com/>

ทศชาติ

เตมियชาดก (เต - มิ - ยะ - ชา - ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นโอรสกษัตริย์ ทรงพระนามว่า**เตมีย์** ทรงเกลียด
เป็นไข้และเป็นง่อย เพื่อจะได้ไม่ต้องทรงขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์
จะได้ไม่ต้องทรงทำบาป เพราะกษัตริย์ในสมัยนั้น ต้องทรงตัดสินคดี
และทรงสั่งประหารนักโทษ ภายหลังได้ออกผนวช

ทศชาติ

มหาชนกชาดก

ที่มา : <https://www.facebook.com/ycr2427/posts/>

ทศชาติ

มหาชนกชาดก (มะ - หา - ชะ - นก - ชา - ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นโอรสกษัตริย์ ทรงพระนามว่า**มหาชนก** พระบิดาทรงถูกปลงพระชนม์ พระมารดาพาหนีจากพระราชวัง เมื่อเติบโตขึ้น มหาชนกเลี้ยงชีพเป็นพ่อค้า ได้เดินทางไปค้าทางเรือ ต่อมาเรือเกิดอัปปาง ต้องเพียรว่ายน้ำอยู่ในมหาสมุทรนานถึง ๗ วัน

ทศชาติ

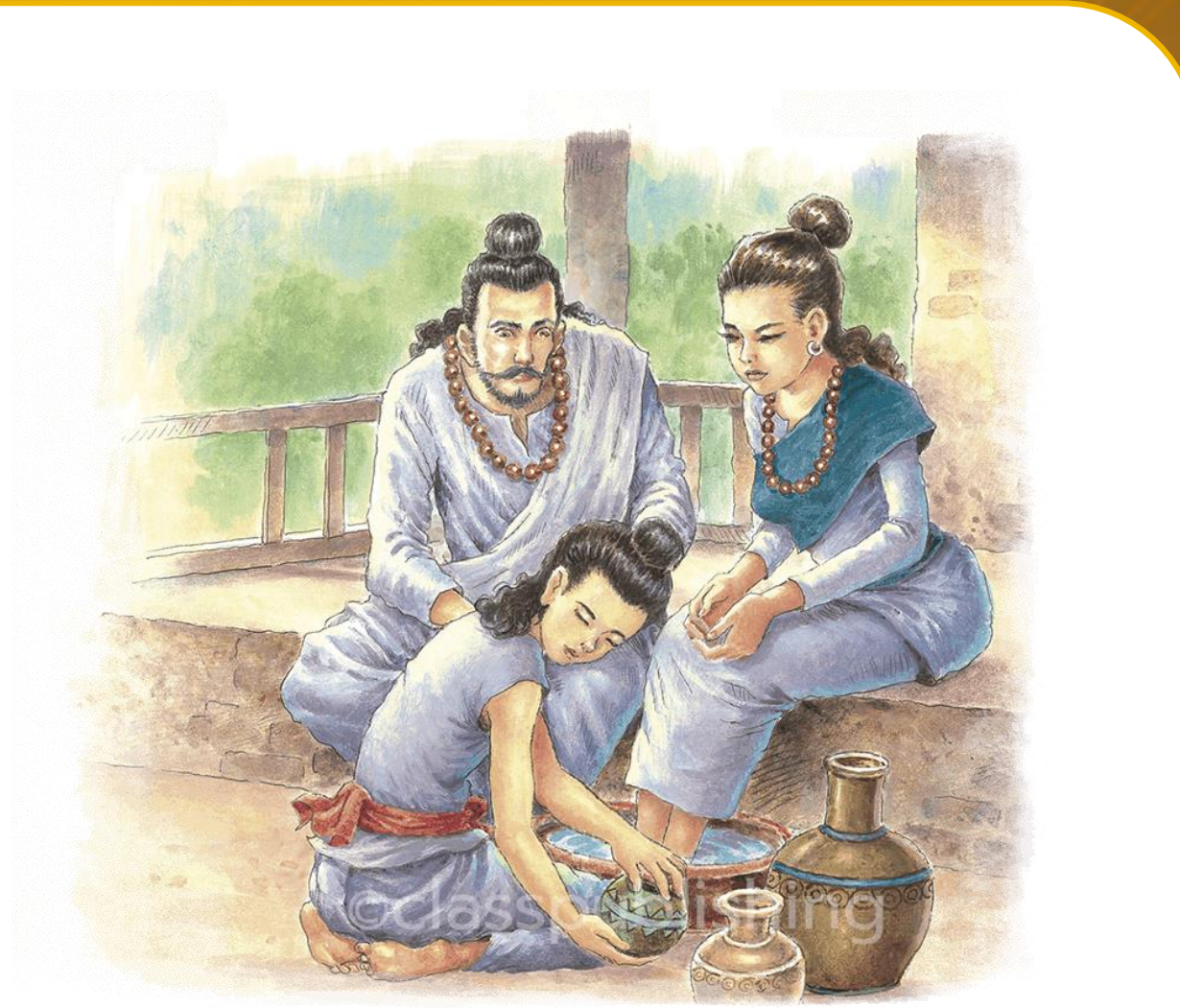
มหาชนกชาดก (มะ - หา - ชะ - นก - ชา - ดก)

จึงมีนางเมขลามาช่วยภายหลัง มหาชนกได้เป็นกษัตริย์แห่งนครมิถิลา
มหาชนกชาดกเป็นเรื่องในทศชาติที่คนไทยรู้จักดีที่สุด เรื่องหนึ่ง เพราะ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรได้
ทรงนำมาทรงพระราชนิพนธ์เป็นอุทาหรณ์ให้คนไทยเห็นคุณค่าของ
การบำเพ็ญเพียร

ทศชาติ

สุวรรณสามชาดก

ที่มา : <https://www.classpublishing.com/suwannasam/>

ทศชาติ

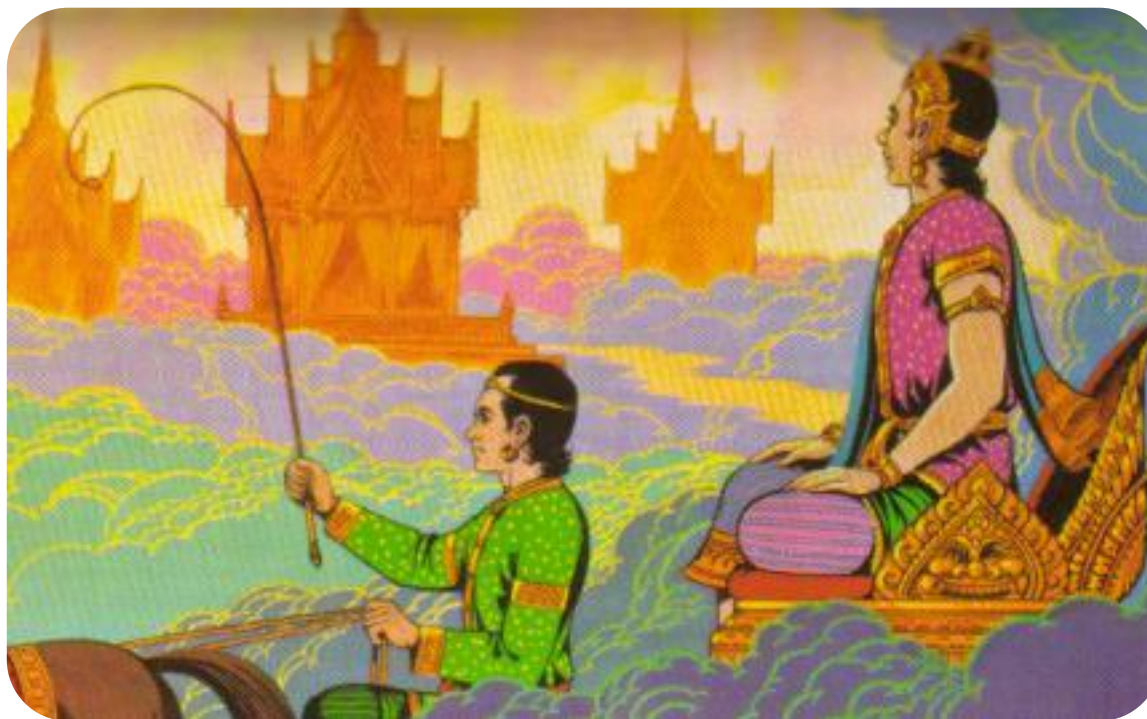
สุวรรณสามชาดก (สุ - วัน - นะ - สาม - ชา - ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกุมารน้อยชื่อสุวรรณสาม เป็นผู้กตัญญูต่อบิดามารดา คอยดูแลปรนนิบัติบิดามารดาซึ่งตาบอดสนิททั้ง ๒ คน แม้สุวรรณสามจะประสบเคราะห์ภัยเจ็บจวนสิ้นชีวิต ก็ยังมีใจห่วงใยบิดามารดา ยิ่งกว่าห่วงชีวิตของตน

ทศชาติ

เนมิราชชาดก

ที่มา : <https://www.isch&ved=2ahUKEw8AhU/>

ทศชาติ

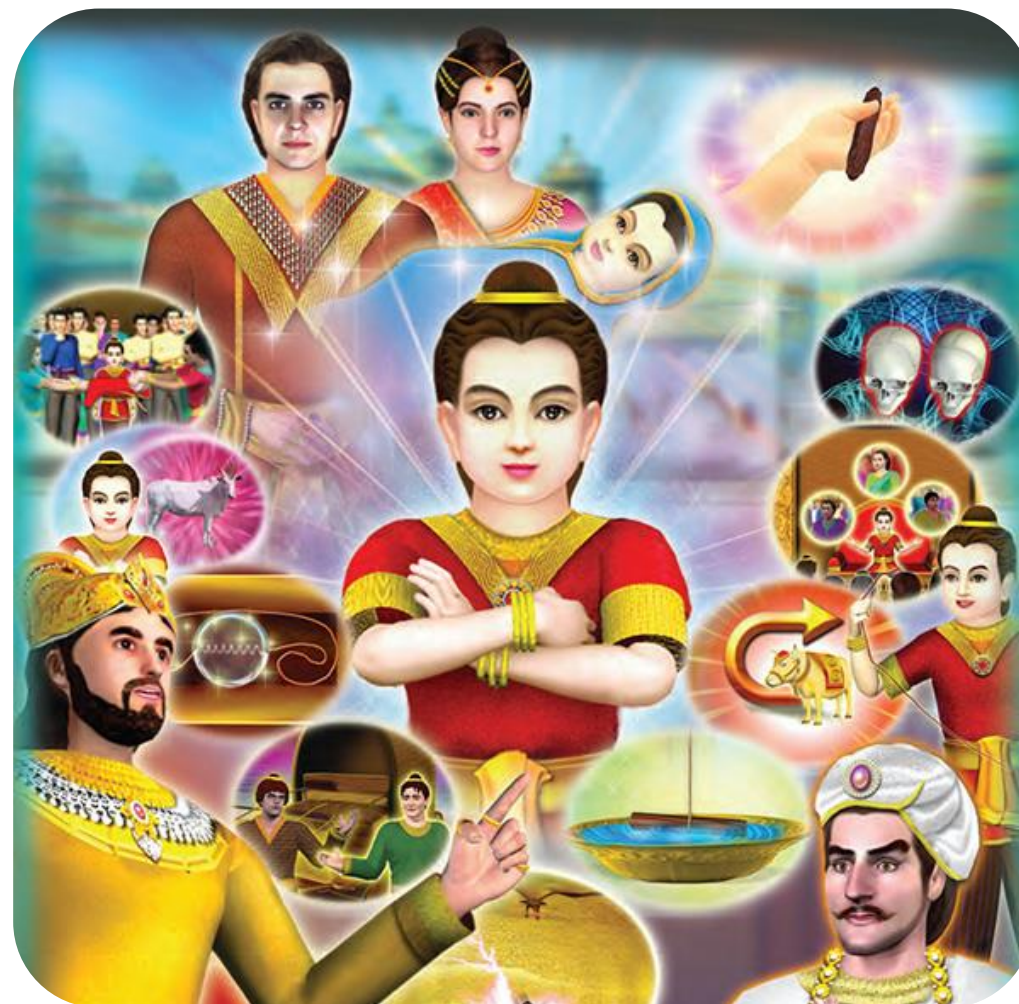
เนมิราชชาดก (เน - มิ - ราด - ชา - ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกษัตริย์ทรงพระนามว่าเนมิราช
พระเนมิราชโปรดให้ราษฎรตั้งมั่นอยู่ในศีล ครั้นหนึ่งพระอินทร์เชิญ
เสด็จพระเนมิราชให้ไปประพาสเทวโลก ระหว่างทางพระเนมิราชได้
ขอแวะชมนรกภูมิ

ทศชาติ

มโหสถชาดก

ที่มา <https://kalyanamitra.org/th/article>

ทศชาติ

มโหสถชาดก (มะ - โห - สด - ชา - ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นบุรุษที่มีปัญญาชื่อว่ามโหสถ เป็นผู้ที่เกิดมาพร้อมแห่งยาวิเศษ ภายหลังได้เป็นราชบัณฑิตในราชสำนักของพระมหากษัตริย์แห่งมถิลานคร มโหสถได้แสดงปัญญาเพื่อแก้ปัญหายุ่งยากให้แก่ตนและมถิลานคร

ทศชาติ

ภุริทัตชาดก

ที่มา : <https://www.facebook.com/ycr2427/posts/>

ทศชาติ

ภuritattachat (พู – ริ – ทัด – ชา – ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพญานาคชื่อภuritatt แม้จะถูกมนุษย์จับ
ทรมานต่าง ๆ นานา ก็อดกลั้นความโกรธไม่ทำร้ายมนุษย์นั้น เพราะ
ไม่ต้องการทำบาป

ทศชาติ

จันทกุมารชาดก

ที่มา : <https://www.facebook.com/yk96mzNL8Ah7/posts/>

ทศชาติ

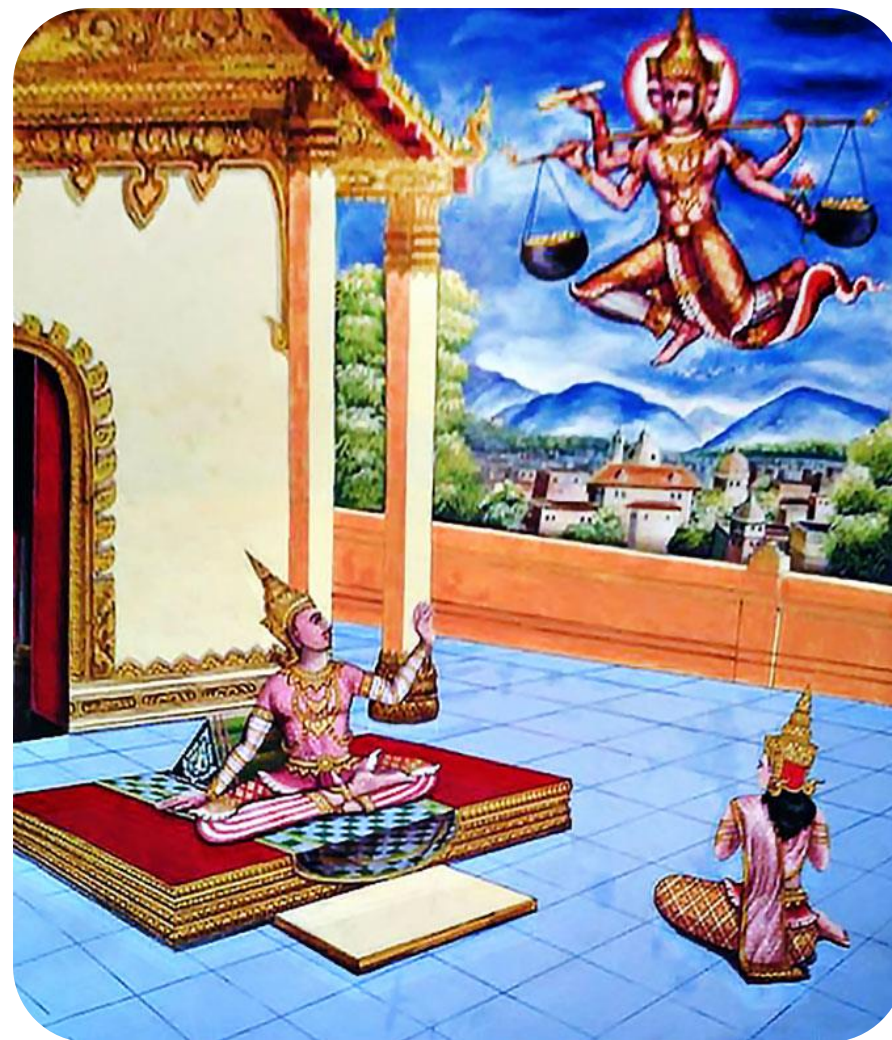
จันทกุมารชาดก (จัน - ทะ - กุ - มาน - ชา - ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นโอรสกษัตริย์ทรงพระนามว่าจันทกุมาร
พระบิดาของพระจันทกุมารทรงถูกปุโรหิตหลอกให้ทรงนำพระมเหสี
พระโอรสธิดากับราชสมบัติอื่นเผาในกองไฟ เพื่อบูชาตัณหา
พระอินทร์มาช่วยไว้ได้ ภายหลังพระจันทกุมารได้ขึ้นเสวยราชย์แทน
พระบิดา

ทศชาติ

พรหมนารทชาดก

ที่มา : <https://www.rc2427พรหมนารทชาดก&tbn.com/y/posts/>

ทศชาติ

พรหมนารถชาดก

(พรม – มะ – นาด – ชา – ดก, พรม – มะ – นา- ระ – ทะ – ชา – ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพรหมชื่อนารถะ (นา – ระ – ทะ)
ได้เทศนาโปรดพระราชารู้ประพฤตินในทางชั่ว ให้กลับมาตั้งอยู่
ในธรรม

ทศชาติ

วิรุณบัณฑิตชาดก

ที่มา : <https://www.winnews.tv/news/7819>

ทศชาติ

วิรุณบัณฑิตชาดก (วิ - ฑู - ระ - บัน - ดิต - ชา - ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นบัณฑิตชื่อวิรุณ ได้ผจญไปกับยักษ์ และได้เดินทางไปยังที่อยู่ของเหล่านาคที่นาคนคร วิรุณบัณฑิตได้เทศนาธรรมสอนพญานาคและนาคเทวี

ทศชาติ

เวสสันดรชาดก

ที่มา : <https://www.readawrite.com/>

ทศชาติ

เวสสันดรชาดก (เวด – สัน – ดอน – ชา – ดก)

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพระราชผู้โปรดบำเพ็ญทาน ทรงพระนามว่า เวสสันดร พระเวสสันดรได้ทรงบริจาคทั้งทรัพย์สมบัติ พระมเหสี และพระราชโอรสพระธิดาเพื่อเป็นทานแก่ผู้ยากไร้

กิจกรรม

รอบรู้ นิทานชาดก

รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่ม ๔ - ๕ คน ตามความสมัครใจ
๒. ให้นักเรียนเขียนระบุชื่อเรื่องชาดกในทศชาติชาดกให้ถูกต้องตามเหตุการณ์ในเรื่อง ลงใบงานที่ ๑๘
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง นิทานชาดก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เพลินพาที่ขึ้นประเด็น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนระบุชื่อเรื่องชาดกในทศชาติชาดกให้ถูกต้องตามเหตุการณ์ในเรื่อง

เทมียชาดก มหาชนกชาดก สุวรรณสามชาดก เณมิราชชาดก มโหสถชาดก
 ภูริทัตชาดก จันทกุมารชาดก พรหมนารถชาดก วิรุฒบัณฑิตชาดก เวสสันดรชาดก

ข้อ	ชื่อเรื่องชาดก	เหตุการณ์สำคัญในเรื่อง
๑		พระโพธิสัตว์เกิดเป็นบัณฑิตได้มัจฉาไปกับยักษ์และเดินทางไปยังนาคนคร ได้เทศนาสอนธรรมแก่พญานาคและนาคเทวี
๒		พระโพธิสัตว์เป็นเด็กผู้มีปัญญา เกิดมาพร้อมแท่งยาวิเศษ ภายหลังได้เป็นราชบัณฑิตของพระเจ้ากรุงมลิลา
๓		พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพระราชโอรสของกษัตริย์ ทรงแกล้งเป็นใบ้และง่อยเพื่อจะได้ไม่ต้องขึ้นครองราชย์ ภายหลังจึงออกผนวช
๔		พระโพธิสัตว์เกิดเป็นเจ้าชายผู้โปรดบำเพ็ญทาน จนถูกชาวเมืองขับให้ไปอยู่ป่า แต่ภายหลังได้กลับมาครองราชย์
๕		พระโพธิสัตว์บำเพ็ญวิริยะบารมีทรงเพียรว่ายน้ำอยู่นานถึง ๗ วัน จนนางเมขลามาช่วย
๖		พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพญานาคที่อดกลั้นความโกรธแม้ถูกมนุษย์จับมาทรมาน เพราะไม่ต้องการทำบาป
๗		พระโพธิสัตว์เป็นพรหมได้เทศนาโปรดพระราชผู้ประพฤตินางในทางผิดให้กลับมามีธรรม
๘		พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกุมารน้อยผู้กตัญญู คอยดูแลบิดามารดาที่พิการทางการมองเห็น แม้นั้นได้รับบาดเจ็บก็ยังห่วงใยบิดามารดา
๙		พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกษัตริย์ที่โปรดให้ราษฎรตั้งมั่นในศีลธรรม พระอินทร์ได้เชิญเสด็จไปประพาสสวรรค์ ทั้งยังได้ไปแวะชมแดนนรกภูมิ
๑๐		พระบิดาของพระโพธิสัตว์ทรงถูกไฟรืดอกให้ทรงนำพระเมเสี พระโอรสธิดาและสมบัติเผาไฟเพื่ออุชาญ แต่พระอินทร์มาช่วยไว้ได้และได้ขึ้นครองราชย์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
 ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
 ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
 ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
 ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรม

ใบงานที่ ๑๘

เรื่อง นิทานชาดก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

รอบรู้ นิทานชาดก

วิรุณบัณฑิตชาดก

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นบัณฑิตได้ผจญภัยไปกับยักษ์
และเดินทางไปยังนาคนคร ได้เทศนาสอนธรรมแก่
พญานาคและนาคเทวี

รอบรู้ นิทานชาดก

มโหสถชาดก

พระโพธิสัตว์เป็นเด็กผู้มีปัญญา เกิดมาพร้อม
แท่งยาวิเศษ ภายหลังได้เป็นราชบัณฑิตของพระเจ้า
กรุงมิถิลา

รอบรู้ นิทานชาดก

เตมียชาดก

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพระราชโอรสของกษัตริย์
ทรงเกล้งเป็นใบ้และง่อยเพื่อจะได้ไม่ต้องขึ้นครองราชย์
ภายหลังจึงออกผนวช

รอบรู้ นิทานชาดก

เวสสันดรชาดก

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นเจ้าชายผู้โปรดบำเพ็ญทาน
จนถูกชาวเมืองขับให้ไปอยู่ป่า แต่ภายหลังได้กลับมา
ครองราชย์

รอบรู้ นิทานชาดก

มหาชนกชาดก

พระโพธิสัตว์บำเพ็ญวิริยะบารมีทรงเพียร
ว่ายนํ้าอยู่นานถึง ๗ วัน จนนางเมขลามาช่วย

รอบรู้ นิทานชาดก

ฎริทัตชาดก

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพญานาคที่อดกลั้นความโกรธ
แม้ถูกมนุษย์จับมาทรมาน เพราะไม่ต้องการทำบาป

รอบรู้ นิทานชาดก

พรหมนารถชาดก

พระโพธิสัตว์เป็นพรหมได้เทศนาโปรดพระราชา
ผู้ประพฤตินในทางผิดให้กลับมาตั้งอยู่ในธรรม

รอบรู้ นิทานชาดก

สุวรรณสามชาดก

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกุมารน้อยผู้กตัญญู คอยดูแล
บิดามารดาที่พิการทางการมองเห็น แม้นั้นได้รับบาดเจ็บ
ก็ยังห่วงใยบิดามารดา

รอบรู้ นิทานชาดก

เนมิราชชาดก

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นกษัตริย์ที่โปรดให้ราษฎรตั้งมั่น
ในศีลธรรม พระอินทร์ได้เชิญเสด็จไปประพาสสวรรค์
ทั้งยังได้ไปแวะชมแดนนรกภูมิ

รอบรู้ นิทานชาดก

จันทกุมารชาดก

พระบิดาของพระโพธิสัตว์ทรงถูกปุโรหิตหลอกให้
ทรงนำพระมเหสี พระโอรส ธิดา และทรัพย์สมบัติมาเผาไฟ
เพื่อบูชาयัญ แต่พระอินทร์มาช่วยไว้ได้และได้ขึ้นครองราชย์

ศึกษาเรียนรู้

เรื่อง นิทานชาดก

สรุปความรู้

นิทานชาดก เป็น นิทานสอนศีลธรรมในพระพุทธศาสนา
นิทานชาดกทุกเรื่องจะมีพระโพธิสัตว์เป็นตัวละครเอก
พระพุทธศาสนาเชื่อว่า พระโพธิสัตว์เป็นอดีตชาติของ
พระพุทธเจ้า เป็นผู้ที่เกิดในชาติต่าง ๆ เพื่อบำเพ็ญเพียรบารมี
ในพระไตรปิฎกปรากฏนิทานชาดกจำนวน ๕๔๗ เรื่อง

สรุปความรู้

คนไทยนิยมเรียกกันว่าพระเจ้าห้าร้อยชาติ นิทานชาดก ๑๐ เรื่องสุดท้าย เรียกว่า ทศชาดก การเรียนเรื่องนิทานชาดก จะทำให้นักเรียนได้วิเคราะห์คุณค่าจากการอ่านนิทานชาดกและสามารถนำข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ประจักษ์ชาดกไทย (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. นิทานชาดก เรื่อง เด็กชายเจ้าปัญญา
๓. ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง เด็กชายเจ้าปัญญา (มโหสถชาดก)
๔. ปากกาสี กระดาษ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

